

**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ «ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР»
ФАКУЛТЕТ «МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ»
КАТЕДРА «Администрация, управление и политически науки»**

РЕЦЕНЗИЯ

**НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА
„ЕВРОПЕЙСКО ПОЛИТИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО
В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА – ЕТАПИ, РАЗВИТИЕ
И ПЕРСПЕКТИВИ”**

На Стойко Атанасов Недев

Докторант на самостоятелна подготовка,

за получаване на образователна и научна степен «Доктор»,
в научна област: Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.3. Политически науки,
докторска програма по „Политология“
от проф. д. ик. н. Нина Дюлгерива

член на научното жури със заповед на ректора на ВСУ № 792 от 24.07.2019 Г

1. Кратка характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд се състои от увод, три глави, заключение, списък на използваната литература. Съдържанието на главите е разпределено на отделни параграфи, които завършват с конкретни изводи и е с обем от 312 страници,. Списъкът на използваните източници.включва разнообразна литература, включваща закони, нормативни документи, монографии и статии по темата на дисертационния труд на български и английски езици.

2. Актуалност на разработваната тема.

В съвременния свят сигурността е термин, който концентрира в себе си информационната пропаганда за нарастваща опасност от сблъсък с потенциални врагове и засилващата се надпревара във въоръжаването. Все още политиката и дипломацията са водещи в решаването на различните видове конфликти в регионален и глобален план. Европейският съюз продължава да

бъде фактор, който независимо от децентрализацията и фрагментираността на процесите в Съюза участва активно в решаването на различни проблеми в сферата на сигурността. Актуалността на изследваната тема е предопределена от засилващите се форми на непредсказуемост в преодоляването на въпроси като непрекъсващата емигрантска вълна към Европа, терористичните акции в различни зони на света, засилващата се международна престъпност, както и икономическата война, обявена от САЩ на всички потенциални и реални конкуренти. Светът се променя, но без политическо сътрудничество в сферата на сигурността, шансовете за относително спокойно бъдеще са много малки.

3. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Всеки елин от сегментите на дисертационния труд е формулиран и представен в унисон с изискванията за форма и съдържание.

В увода ясно и точно са очертани задължителните елементи като основна цел, предмет, обект, методология, както и научноизследователски задачи на изследването. Напълно обоснована е **основната цел** на изследването да е концентрирана към изясняването на правните и институционалните основи на сътрудничеството между държавите-членки на Европейския съюз в сферата на международната сигурност.

Логично следствие са и формулираният **обект** на изследването, определен като изследване на обществените отношения, които възникват между държавите-членки на Европейския съюз при осъществяване на сътрудничество в сферата на сигурността, а така също и **предметът** на анализ, който е свързан с изучаването на правните норми от първичното законодателство на Европейския съюз и механизма на тяхното прилагане от институциите на Европейския съюз, призвани да обезпечават неговата сигурност, както и на политическите аспекти на сътрудничеството между държавите-членки в областта на сигурността

Всяка една от главите на дисертационния труд има своята завършеност, както и убедително доказана взаимозависимост с останалите елементи на изследването.

В първата глава на дисертационния труд докторантът много добре се е ориентирал в сложния лабиринт на историческата ретроспекция, теоретичния дискурс и спецификата на европейската институционална рамка. Добре формулираните изводи правилно очертават съществената разлика между предсказуемите форми на несигурност на биполярния свят, чието разпадане

създава условия за малки, разпръснати и с висока степен на непредвидимост заплахи за сигурността, което е характерна черта за съвременните общества.

Естествено продължение на изследването на тези проблеми е втора глава на дисертационния труд, в която се проследяват етапите на формирането на Общата външна политика и политиката за сигурност на ЕС. Много добре е представена сложната картина на осъществяване на ОППС. Чрез задълбочен анализ е доказано отсъствието на единен и устойчив съюз за сигурност на ЕС, Последователно и конструктивно е изследвано политическото желание за работещ за ефективна защита на Съюза модел, което на практика се разминава с реалността, където в повечето време конюнктурно решаване на въпроси не са обвързани с добре формулирана и следвана стратегия.

В трета глава се изследват несъвършенствата в правните възможности за ефективно регулиране и контрол върху негативните тенденции в сферата на сигурността в ЕС. Правилно е отчетена неспособността на европейските институции да постигат положителни резултати в краткосрочен и дългосрочен план в решаването на такива важни за сигурността на Съюза въпроси като миграционния проблем.

Заключението на дисертационния труд е логичен резултат от направения в трите глави анализ. В него убедително е представена концептуалната рамка на изследвания основен проблем в дисертацията – теоретичните, ретроспективни и правни специфики на европейското политическо сътрудничество в сферата на сигурността. В него убедително са представени основните изводи, които обобщават аргументираните в изложението автори тези.

4. Научни приноси

1. Дисертационният труд има своите доказани приноси. Един от тях е свързан с убедително защитената теза за еволюцията в правен аспект на договорната основа, върху която се изгражда европейския модел на сигурността. Освен това добре е обоснован ефективен модел, основаващ се на институционалния и правен инструментариум за прилагане на европейските политики в сферата на сигурността. Не може да бъде елиминиран и дзадълбоченият анализ на съвременния формат на европейско сътрудничество в сферата на сигурността мотивиран от новите предизвикателства пред европейските институции и държавите-членки на

ЕС свързани с нарастващата и неконтролируема миграционна вълна към границите ЕС.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Стойко Недев е автор на 3 научни публикации, в които се анализират различни аспекти от изследваната в дисертацията тема. Няма разлика между начина, подхода и анализа, който се прави в дисертацията и в представените научни статии. Те отразяват съществени части от дисертационния труд и отговарят на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Това е убедително доказателство, че дисертационният труд е самостоятелен творчески продукт, реализиран от докторанта.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът изцяло съответства в структурно и съдържателно отношение на дисертационния труд. Спазени са всички изисквания по неговото оформление.

6. Критични бележки и препоръки.

Темата на дисертационния труд е актуална и предмет на анализ са проблеми, чиято динамика оказва съществено влияние върху тяхното проследяване, анализ и възможности за прагматични изводи и прогнози. Неоспорими са постигнатите научно-практически и приложни резултати. Това ми дава основание да отправя препоръки, ориентирани към задълбочаване и надграждане на постигнатото в настоящето изследване.

1.

7. Заключение

Предложеният дисертационен труд от докторант Стойко Недев на тема: „Европейско политическо сътрудничество в областта на сигурността – етапи, развитие и перспективи” е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”. Това е сериозно основание да предлага на уважаемите членове на научното жури да присъди образователна и научна степен “ДОКТОР” в научната област „Социално,

стопански и правни науки”, професионално направление 3.3. „Политически науки, научна специалност „Политология”” на Стойко Атанасов Недев.

7.08.2019 г.
София

Подпис:
(проф. д.ик.н. Нина Дюлгерова)